

CATALUNYA RELIGIÓ

VERSIÓ EN PAPER | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

DIVENDRES 19 D'OCTUBRE DEL 2018 | Número 12

PÀG. 3 | JORDI LLISTERRI

Contra la pederàstia o contra l'Església?

PÀG. 6 | JOSEP LLIGADAS

Quatre pregàries

PÀG. 9 | CINEMA

La nova pel·lícula de Wenders sobre el Papa, "un púlpit amable per a Francesc"

PÀG. 12 | ECOLOGIA I FEMINISME

Yayo Herrero: "Posar la vida al centre no serà possible sense conflicte"

PÀG. 15 | ESCOLA ANIMACIÓ BÍBLICA

Mor Javier Velasco, "apassionat de la Bíblia"

PÀG. 17 | NOU SANT A ROMA

Romero a Catalunya

**Acord entre la Sagrada Família i l'Ajuntament
per la llicència d'obres pendent | PÀG. 7**

PÒRTIC

L'acord entre la Sagrada Família i l'Ajuntament de Barcelona demostra que per part del temple la voluntat sempre havia estat trobar una entesa amb l'administració a un buit legal. I la Sagrada Família ha estat generosa. Ara falta que els tràmits municipals culminin amb celeritat. Amb la llicència d'obres pactada arribarà finalment la resposta a la instància que Josep Maria Bocabella, impulsor del temple, va presentar el 20 de abril de 1885.

SUMARI

3 Panoràmica

Contra la pederàstia o contra l'Església?, per Jordi Llisterri
Quatre pregàries, per Josep Lligadas

7-20 Actualitat

Acord entre la Sagrada Família i l'Ajuntament per la llicència d'obres pendent
La nova pel·lícula de Wenders sobre el Papa, "un púlpit amable per a Francesc"
Yayo Herrero: "Posar la vida al centre no serà possible sense conflicte"
Mor Javier Velasco, "apassionat de la Bíblia"
Romero a Catalunya

21 Recull de premsa

Oscar Romero i Pau VI - adéu a les Paüles de Manresa - esclavitud

22 Agenda

Gaudí - concurs Bíblic - Any Raimon Pannikar - Acció Catòlica

23 La setmana a les xarxes

Contra la pederàstia o contra l'Església?

Per Jordi Llisterra
a *Laeto animo*

Ja em perdonaran perquè l'Església espanyola no la conec a fons; però sí una mica més l'Església catalana. El diari *El País* va obrir diumenge la portada i dedicava diverses pàgines als casos d'abusos de menors entre el clergat espanyol. El treball periodístic relata que ha localitzat 33 condemnades de pederàstia a Espanya en els darrers 30 anys.

És ben legítim davant del que s'ha conegut (i reconegut) els darrers anys en les esglésies del món anglosaxó i més recentment de Xile, que ens preguntem si aquí no ha passat el mateix. Estem en un país amb una gran influència catòlica i simplement per una qüestió estadística no es pot descartar.

Aquesta pregunta l'he formulada diverses vegades els darrers anys. La resposta que sempre he trobat és que això no és Boston, ni *Spotlight*. No hi ha número tolerable, però la memòria sobre casos que s'han conegut a Catalunya ratifica aquesta impressió i també dona xifres que es poden comptar amb els dits d'una o dues mans obrint la mirada a 30 o 40 anys enrere. Les dades de *El País* no ho desmenteixen. Poc més de 30 casos en 30 anys entre un col·lectiu que avui és de 18.000 capellans (tenint en compte que en 30 anys el nombre total de capellans no és una xifra fixa i que són molts més els qui han exercit durant aquest període).

Hi ha una explicació raonable per creure que aquí no ha passat el mateix que a Ir-

landa? D'entrada, no. Hi ha alguna cosa que expliqui que avui a Espanya hi ha milers de casos tapats que "encara" no ha sortit a la llum? Amb tot el que s'ha parlat d'aquest tema durant els darrers 15 anys, crec que no. No falta gent que els està buscant. Per tant, res ens permet negar rotundament la idea que Espanya o Catalunya sigui un fangar eclesiàstic, ni posar la mà al foc per altres, però més enllà de l'especulació no hi ha res que permeti afirmar-ho.

Com que la notícia no és que Espanya és Irlanda o Pittsburgh, el titular que ha de donar *El País* és que "L'Església espanyola es nega a investigar la pederàstia" o que "L'Església espanyola silencia des de fa dècades els casos de pederàstia". L'editorial parla d'"encobriment" i "obscurantisme" de l'Església. Bé.

Un exemple d'aquest encobriment és que no s'ha fet cap protocol específic que obligui als bisbes a denunciar davant la justícia civil qualsevol cas del que tinguin coneixement. Desconec el desplegament de tota la **normativa canònica** vigent, però està clar que després de les nombroses di-

rectius i missatges que ha emès el Vaticà durant els darrers vint anys, avui cap bisbe pot ocultar a la justícia civil i eclesiàstica un abús del que en tingui notícia. I, si ho fa, sap que s'arrisca a ser destituït de manera fulminant. Sigui bisbe o cardenal.

La roba bruta no es renta a casa

Hi ha una frase molt popular que diu que "la roba bruta es renta a casa". Això no només ho ha practicat l'Església, sinó qualsevol institució, administració pública o família durant segles. La història ens ha demostrat que aquesta actitud només agreuja el mal causat, i fa molt difícil la reparació i la prevenció per evitar nous casos. Els darrers anys hi ha hagut un canvi cultural en tots els àmbits en aquest sentit i la transparència és una bandera que s'està imposant a tots els nivells socials i institucionals, a vegades fins i tot a risc de vulnerar el dret a la privacitat o la presumpció d'innocència.

L'Església també ha fet aquesta evolució. De grat, o si volen per força, en el cas concret dels abusos a menors els pontificats de **Benet XVI** i de **Francesc** han marcat una clara inflexió. Això també ha passat a Catalu-

nya. Per exemple, avui és molt important la **política de prevenció** en els centres escolars que depenen de l'Església i totes les activitats que impliquen a menors. Actituds o insinuacions que abans es deixaven passar ara són vigilades amb lupa. No és gaire diferent al que ha passat amb el llenguatge masclista. Hi lletres de cançons de no fa gaire anys que avui serien intolerables (recordeu com continuen les estrofes que vam ballar tots els que tenim una edat amb "Yo para ser feliz quiero un camión...". En definitiva, la transparència ha servit perquè els nens estiguin més protegits que abans, però sobretot perquè han comportat un canvi de mentalitat.

Una prova d'això és el mateix informe de Pittsburgh. **Parla** de 300 sacerdots abusadors en 70 anys sense que ningú fes res o prou per aturar-ho. Però també detecta clarament una disminució dels casos a partir dels anys 90 i unes dades residuals a partir del 2000. No serà per les mesures que ha pres l'Església els darrers anys?

100% prevenció

Anem al més important. En parlar d'abusos a menors cal tenir sempre clar que una sola

víctima ja és una tragèdia. És el mateix que passa amb la violència domèstica o amb els accidents de trànsit. Però el que fa que aquests dos drames siguin una tragèdia social és que les xifres són alarmants.

Un problema diferent és que bona part dels bisbats no donin dades o que a Espanya no s'hagi fet un estudi exhaustiu com en altres esglésies locals. És el que denuncia El País. De fet, no fa una notícia, sinó una acusació. Però de no donar dades a un periodista a encobrir abusos hi ha un salt penal excessiu. Suposo que El País han demanat el mateix informe a les federacions esportives o al cos públic de docents. I que han comptat els darrers 30 anys quants monitors esportius o professors d'escola s'ha condemnat per abusos. Estaria molt bé.

També crec que estaria molt bé que l'Església fes aquest exercici. Desconec si és el

que demanarà el papa Francesc en la pròxima reunió que ha convocat de forma extraordinària amb tots els presidents de les conferències episcopals del món. També caldria obligar a que totes les institucions eclesiàstiques que no ho han fet a que tinguessin protocols en aquest àmbit.

Però també crec que seria més encertat focalitzar-la en la protecció dels infants i en la prevenció. La tolerància zero és necessària, però inútil sinó va acompanyada de la prevenció 100%. I sobretot si la lluita contra aquest drama no es converteix en un tema social. Un exemple molt clar és que no fa tants anys una bufetada estava contemplada i aplaudida com a part del mètode en el sistema educatiu públic i privat. Si avui ens sembla intolerable i ja no es pega als nens a les escoles és perquè hi ha hagut un canvi de percepció social, no per aprovar quatre reglaments i fer dos informes.

Explicava **Xavier Melgarejo** que el secret de l'exitós sistema educatiu finlandès no estava en els recursos econòmics, en les legislacions o en els mètodes formatius. Estava en una cultura d'implicació total de la societat, i especialment de les famílies, en l'educació dels seus fills. La implicació de tots -no posar el dit a l'ull de l'altre- és l'única manera de solucionar plagues com la dels abusos a menors. I totes les dades expliquen que la xacra dels abusos està estesa en moltes capes de la societat i, el que és més repugnant, especialment en l'àmbit familiar.

En el tema dels abusos tinc seriosos dubtes de quan estem parlant de prevenir i protegir als menors, i de quan estem parlant de carregar contra determinades institucions.

Fotografia: Poblet. Thomas Kaffenberger sota llicència CC 3.0.

Quatre pregàries

Per Josep Lligadas
a *Una font que raja sempre*

He estat un parell de dies a Poblet i he escrit quatre pregàries, en l'estil de les oracions de la missa. Aquí les copio, per si a algú li poden fer servei.

Senyor Jesús, que durant tants anys vau treballar de fuster allà a Natzarert, mireu els vostres germans i germanes treballadors, i mireu també aquells que no poden treballar. Feu, us preguem, que el vostre Esperit empenyi els qui governen el món perquè facin possible que tothom pugui tenir una feina decent, per tal que totes les persones i totes les famílies puguin viure amb dignitat.

Déu de la llum i de la vida, que en Jesús ens heu mostrat una vida humana plena, feu que, seguint-lo a ell, sapiguem ser, tant amb la nostra paraula com amb la nostra manera de viure i d'actuar, llum per als qui tenim a prop.

Déu sant, que mireu la petitesa dels vostres fills i filles i no deixeu mai d'obrar meravelles. Vós derroqueu els poderosos del soli, exalceu els humils i ompliu de béns els pobres. Déu sant, protegiu-nos amb la vostra misericòrdia i protegiu tots aquells que el món exclou i fa viure en la tristesa i el dolor.

Déu i Pare nostre, que ens heu dit que el vostre Regne consisteix en la justícia, la pau i l'alegria que venen de l'Esperit Sant. Feu que en tota la nostra vida siguem cercadors d'aquesta justícia, aquesta pau i aquesta alegria, per a nosaltres i per als nostres germans i germanes d'arreu del món, fins al dia en què les viurem plenament en la vostra vida eterna.

Acord entre la Sagrada Família i l'Ajuntament per la llicència d'obres pendent

“Negociant la gent s'entén”. Així resumia **Esteve Camps** les virtuts de l'acord entre el patronat de la Sagrada Família i l'Ajuntament de Barcelona per tramitar la llicència d'obres definitiva. El conveni també estableix que en deu anys la Sagrada Família aportarà 36 milions d'euros en inversions

per millorar l'accessibilitat de l'entorn i en transport públic.

L'acord s'ha presentat aquest dijous al matí al Saló de Cent de l'Ajuntament on l'alcaldessa **Ada Colau** i el president delegat de la Junta Constructora han signat el conveni.

Colau ha parlat d'un “acord històric” i s'ha referit diverses vegades al temple com “una de les grans icones de la ciutat”.

Tothom hi guanya. Ada Colau, sense posar un peu en un temple, pot presentar un acord amb l'Església i respondre les demandes veïnals amb una inversió de 36 milions d'euros que assumirà la Junta Constructora. I la Sagrada Família encarrila un tema que s'arrossega des de fa 133 anys, quan va demanar la **llicència d'obres** que mai va rebre resposta municipal.

El govern municipal ha acceptat la proposta de Pla Especial Urbanístic que ha presentat la Sagrada Família i es compromet a tramitar una modificació del Pla General metropolità per fer encaixar el projecte acordat. Queda pendent acordar l'afectació urbanística de l'accés al temple pel carrer Mallorca, que no afecta les obres de finalització de la basílica.

Esteve Camps ha remarcat que si bé “s'havia dit que mai arribaríem a un acord”, la disposició de la Sagrada Família sempre ha estat basada en “diàleg, comprensió, escoltar i parlar”. Per això ha destacat el treball

que s'ha fet en les reunions quinzenals amb l'Ajuntament des del desembre de 2016. L'arquitecte director de la Sagrada Família, **Jordi Faulí**, i la tinenta d'alcaldia d'Urbanisme, **Janet Sanz**, han liderat aquests treballs.

Fidels al projecte de Gaudí

L'Ajuntament ha acceptat el projecte urbanístic del temple inclòs dins de l'illa que ocupa ara la Sagrada Família. Això permet al temple finalitzar les obres amb una llicència municipal. Queda pendent per més endavant la resolució de la façana de la Glòria. En el projecte d'Antoni Gaudí hauria d'acabar amb una escalinata per sobre del carrer Mallorca, que ara no és viable pels edificis construïts fora del planejament urbanístic davant del temple.

Els pròxims mesos es continuarà treballant en aquest àmbit mentre es fan els tràmits per aprovar la llicència d'obres i el pla

urbanístic que s'ha compromès a aprovar l'Ajuntament. L'alcaldesa ha anunciat que es preveu que els tràmits de la llicència culminin durant el primer trimestre del 2019. La Sagrada Família farà les inversions previstes quan obtingui la llicència i abonarà també els impostos corresponents que se'n derivin.

Des de la Sagrada Família es destaca que el pla urbanístic que el temple ha consensuat amb l'Ajuntament respon totalment al projecte de Gaudí. "No hem renunciat a res", ha explicat Esteve Camps. Per tant, no caldrà modificar el projecte de finalització del temple en el qual s'ha treballat les darreres dècades i que culminarà el 2026, pendents de resoldre l'accés des de la façana de la Glòria. Camps també ha destacat que l'acord ofereix "una aportació econòmica per millorar l'entorn de la Sagrada Família en benefici del veïnat".

Millores en l'accés

La part més important dels 36 milions d'euros que durant deu anys invertirà la Sagrada Família en mobilitat i en l'entorn són els 22 milions que rebrà l'Ajuntament per millorar el transport públic. Amb això es pretenen compensar el que suposa la mobilitat d'unes 35.000 validacions de transport que genera el turisme al voltant del centre.

La inversió més vistosa és de 7 milions d'euros en l'actual estació de metro de la Sagrada Família per construir un accés soterrani directe al temple. També hi ha previst 4 milions d'euros en la urbanització de l'entorn i una aportació de 300.000 euros anuals en manteniment i neteja de l'entorn del temple.

La nova pel·lícula de Wenders sobre el Papa, “un púlpit amable per a Francesc”

Les cartelleres de cinema a Catalunya s'omplen cada setmana de noves pel·lícules d'estrena. Algunes són pel·lícules esperades pel gran públic i d'altres que, més modestament, es projecten en cinemes petits, que projecten en versió original o que aposten i ofereixen també pel·lícules i documentals menys comercials o dirigides a un públic molt concret.

A finals de setembre es va estrenar als cinemes de l'Estat Espanyol *El papa Francisco, un hombre de palabra*, un documental dirigit per **Wim Wenders** i que durant 96 minuts pretén ser “un viatge personal amb el Papa”, tal com expressava el cineasta. Catalunya Religió ha parlat amb **Joan-Andreu Rocha Scarpetta**, degà de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés - Universitat Ramon Llull, doctor en comu-

nicació i història de les religions, coordinador del Fons Filmogràfic de les Religions, i autor del llibre *Cinema, religions i cultures*, de la Fundació Joan Maragall. A Barcelona el documental de Wenders es projecta als cinemes Gran Sarrià Multicines i Verdi Park.

Una mirada amable

El documental sobre el Papa cal recordar que és això, un documental i no una pel·lícula. Wenders presenta la figura de Francesc parlant sobre uns punts específics d'actualitat, però “sense un filtre crític”, reconeix Rocha. El director no pretén, pel que es veu al documental, crear cap controvèrsia. “No dona informacions de més sinó que permet al sant Pare parlar de temes diferents que després ajunten i editen”. Es tracta, per tant, segons Rocha, “gairebé d'un púlpit”, des del qual diverses de les

idees pròpies del papa Francesc apareixen en el documental.

Un treball “bonic, molt assequible, molt humà i proper”, segons paraules de Rocha, on, com és ja característica del director, hi ha una especial atenció a les expressions de les mans o de la cara, “que complementa molt bé els continguts”. Ara bé, aquesta mirada amable sobre el pontífex podria fer, segons Rocha “que una persona o el públic general no vinculat a l'àmbit eclesiàstic trobi el documental absent de crítica amb els temes que hi ha actualment sobre la taula i entorn a l'Església o a la realitat social d'avui”. Aquest aspecte crític el documental de Wenders no el té, sinó que el documental “és una mirada molt amable, en coherència amb el director que troba al Papa Francesc com una figura benigna i sàvia”.

Com a documental que és, *El papa Francisco, un hombre de palabra* constitueix una representació real, recull les paraules del papa Francesc, i s'editen posteriorment en un ordre determinat. No estem parlant de cinematografia de ficció, explica Rocha, com serien les altres pel·lícules que s'han fet sobre el pontífex darrerament.

El cristianisme al cinema

Rocha reconeix que el cinema en general, documental o no, “tendeix quan tracta els temes religiosos i sobretot quan es tracta de la representació del papat, a ser tremendament hagiogràfic”, és a dir, presenta una vida com una col·lecció de fets, de fites de la vida del personatge, del papa o d'un sant per exemple. Com a resultat d'això, quan un mira aquest tipus de produccions es troba amb una sèrie de realitats molt vinculades a la seva bondat, la seva santedat,

la seva saviesa, la manera com afronta determinades qüestions, “però acostuma a ser una producció també molt poc crítica en el sentit que no subratlla aspectes més humans que per exemple trobaríem a faltar si el documental fos de **Nelson Mandela**, per dir algun personatge històric”.

D'un documental sobre qualsevol personatge històric contemporani de relleu esperariem, reconeix Rocha, “certes llums i ombres”. No pel fet de la crítica en ella ma-

teixa, afirma Rocha, sinó “perquè humanitzen al personatge i li donen molta més força al seu missatge”.

L'opinió de l'especialista en cinema i religions és que aquesta manca d'element més crític fins i tot en referència a dades i continguts sobre temàtiques més polèmiques “deixa un regust molt agradable”. Rocha afirma que el papa Francesc “és un molt bon comunicador”, però el documental ho remarca en excés, provocant que quedi “un producte molt tendenciós, un recull hagiogràfic sobre el bé i el que pensa aquesta persona”.

Una característica d'aquest documental que no és només un detall particular de Wenders sinó que va en la línia d'una sèrie de produccions que durant els últims vint anys s'han anat produint al voltant de les figures dels pontífexs recents, i que recu-

llen aquesta forma cinematogràfica molt vinculada al món catòlic de remarcar “la part bona, sense incloure aspectes que podrien ser més crítics o més humans”.

Un cinema crític, el protestant

Això no passaria, reconeix Rocha, en el cinema o documental protestant, per exemple. Ja pel seu tarannà, el protestantisme tendeix a tenir un aspecte profundament analític. El protestantisme neix de l'anàlisi de les escriptures i el que volen dir a cada persona. “Un públic com el protestant en general no crec que es trobés molt còmode amb aquest tipus de documental i m'atreviria a dir que fins i tot tindria una certa dificultat de ser entès, degut al caràcter que té el documental de tipus més hagiogràfic”.

Això, explica Rocha, difereix del cinema pentecostal, que és l'últim protestantisme, “que torna a aquestes formes més pietoses

o més bondadoses i menys crítiques, tot i que en el protestantisme en general això no es veu habitualment”.

En el context de producció cinematogràfica cristiana, no només catòlica, sinó cristiana, el documental, segons Rocha, es posiciona molt en la línia catòlica. “No només perquè el papa Francesc és catòlic sinó perquè segueix unes formes que són pròpies dels documentals i les pel·lícules biogràfiques sobre sants o sobre pontífexs que ja han arrelat com un gènere dintre de la cinematografia catòlica”. Això fa que sigui una producció que es trobi còmode en certs àmbits del catolicisme però que en canvi resulti potser menys interessant per àmbits d'altres confessions cristianes o fins i tot de persones no vinculades al món de la fe.

Yayo Herrero: “Posar la vida al centre no serà possible sense conflicte”

“L’economia, la política i la cultura hegemònica han declarat la guerra a la vida”. Amb aquesta contundència obria dimarts la seva intervenció l’antropòloga, enginyera, professora i ecofeminista **Yayo Herrero**. L’esperaven prop de dues-centes persones en l’acte d’inauguració del curs 2018-2019 del Centre d’Estudis Cristianisme i Justícia a Barcelona.

“L’ecologia i el feminisme són nous relats per al nostre centre d’estudis, per a seguir construint esperança i albirar els horitzons que facin possible la vida d’avui”. Així va presentar la ponent **Oscar Mateos**, responsable de l’àrea social de Cristianisme i Justícia. Coordinadora estatal d’Ecologistes en Acció, Yayo Herrero ha participat en nombroses iniciatives socials sobre la promoció dels Drets Humans i l’ecologia social. Actualment és professora de la Universitat Nacional d’Educació a Distància (UNED) i membre del Foro Transiciones.

La potencialitat i l’obligació de cuidar els altres

La seva tesi és que tothom necessita “un entorn comunitari i social que garanteixi l’ecodependència”. Herrero parteix de la base que “la vida en solitari és inviable”. I n’ha fet un breu repàs: “La vida humana transcorre encarnada en cossos que neixen, cossos que emmalalteixen, cossos que moren, cossos que envelleixen, cossos que han de ser cuidats i atesos al llarg de tota la seva existència”. Ha parlat, per exemple, de la vulnerabilitat dels nadons i de la gent gran. I de la “lògica de cures” que hi està associada i que “fa possible el sosteniment de la vida”.

Unes cures que tradicionalment han assumit i encara avui assumeixen les dones en l’àmbit domèstic. “Funcions menys valorades, menys visibles i més despreciades en el conjunt de la vida social”. Per aquesta raó ha demanat reciprocitat: “Des que una vida neix i fins que mor, homes i dones tenim la

potencialitat i diria que l'obligació de mantenir i cuidar els cossos vulnerables”.

La prioritat social, econòmica, política i cultural d'avui no apunta cap a aquest sosteniment sinó cap a “la maximització dels beneficis”. Per això, aquesta ecofeminista afirma que “estem en guerra contra la vida” i que, per contra, “la vida humana ha de ser intencionalment sostinguda i cuidada”.

Els límits materials del planeta

Des de la dimensió ecològica, Herrero ha recordat que “som éssers ecodependents i subjectes als límits físics de la terra”. Un exemple quotidià el trobem en la dependència del petroli per produir aliments de forma industrial. Ja sigui pels pesticides utilitzats o pels quilòmetres recorreguts entre l'origen i el consum final.

També ha criticat el model urbà i ha posat d'exemple la ciutat on resideix: “A Madrid no produim res que serveixi per estar viu; l'aliment, l'aigua i tots els residus que generem han d'entrar i sortir de la ciutat gràcies a l'energia fòssil”. Més de la meitat dels habitants del planeta, ha dit, formen part

d'aquest “model urbà motoritzat que no se sosté sense grans quantitats d'energia”.

Una demanda que les energies renovables no poden satisfer, i que tampoc no es pot universalitzar. La professora ha fet una crida a “la justícia com a pilar bàsic” i ha repassat algunes de les conseqüències del canvi climàtic. Des de la pèrdua de biodiversitat, passant pel risc d'adaptar-se al nou medi, que inclou capítols de forts aiguats i de sequeres.

També ha parlat de contaminació massiva i de la davallada de recursos pesquers. “Mirar la realitat material del nostre planeta és realitzar un petit exercici d'amargor necessari si volem ser capaços de posar-hi remei”, ha apuntat.

Crisi ecològica i desigualtats

Herrero ha valorat l'encert del papa Francesc de relacionar, en l'encíclica *Laudato si'*, crisi ecològica i desigualtats. Una realitat que ve pautaada per “un model capitalista que ha sigut colonial d'inici i d'arrel” i que permet “un espai de privilegi que saqueja els recursos d'altres territoris”, ha dit. L'indicador de la petjada ecològica mostra

com “el model de progrés dels països rics només se sosté sobre l'extractivisme, el saqueig dels territoris i l'expulsió dels seus habitants”. Una dinàmica d'exclusió que també trobem a casa nostra, tal com mostra el darrer informe Foessa. “Les famílies, i majoritàriament les dones, fan de coixí de la vida vulnerable”, ha recordat.

L'espai domèstic és en aquest cas “un espai invisible” sense conseqüències en l'àmbit econòmic, polític i cultural. Ha criticat així “l'economia hipertrofiada” que només estudia allò que té valor monetari. Per això s'ha preguntat: “Quan val el cicle de l'aigua? Quan val la fotosíntesi? Quan val el treball de les mestresses de casa?”.

No hi ha vida sense els altres

Davant del col·lapse a què aboca el sistema de consum actual, Herrero ha proposat una resposta humanitzadora: “La palanca que activa el fre d'emergència és l'amor”. Un amor que ha definit “com la capacitat de fer-se càrrec d'altres, com l'empatia i la solidaritat”. Per això ha encoratjat a “exercir aquest amor de forma esforçada, apassionada i radical”.

Des de l'ecofeminisme, Herrero creu que "desbancar els mercats i posar la vida al centre no serà possible sense conflicte". Entén així que "la clau d'aquestes transformacions passa per un repartiment diferent de la riquesa". Però també pel sentit comunitari de la vida: "Tots som ecodpendents i interdependents; no hi ha vida al marge de la comunitat".

L'ecofeminista creu que "en el moment de l'explosió de l'ego, la reconstrucció del que és col·lectiu és essencial". Així mateix, ha elogiat el paper cohesionador de la fe: "Des dels àmbits de militància laica tenim molt per aprendre de la vida comunitària generada al voltant dels espais religiosos i cristians".

Quins altres elements afavoriran la necessària transformació social? Herrero ha reivindicat els principis d'universalitat, de singularitat, d'austeritat i de justícia. També ha parlat de "resignificar els drets" en un planeta amb límits físics i amb vides que cal sostenir: "El dret va acompanyat sempre d'obligacions". En concret, ha posat en valor "el

coneixement i la pràctica de totes les dones que s'han ocupat històricament de sostenir la vida en situació d'invisibilitat".

La lluita per la justícia social

El director de Cristianisme i Justícia, **Xavier Casanovas**, va presentar l'**oferta formativa** del centre i va anunciar l'obertura d'un nou curs en col·laboració amb Intermon Oxfam i Volpa. En el moment de donar la benvinguda als assistents, va fer present **Jaume Botey** i va recordar l'acte de record a la seva figura que ha tingut lloc aquest divendres a les Cotxeres de Sants.

Per la seva banda, el jesuïta **Jaume Flaquer** va retre homenatge a **Oscar Romero**, canonitzat aquest diumenge a Roma. Un exemple que va lligar al de tantes persones d'arreu del món compromeses amb la justícia social.

L'acte s'ha emmarcat en les activitats de Barcelona Ciutat Oberta - Biennal de Pensament.

Mor Javier Velasco, “apassionat de la Bíblia” i impulsor de l’Escola d’Animació Bíblica

Biblista, professor, teòleg, o impulsor de nombroses iniciatives d’animació bíblica. Aquestes són algunes de les definicions que acompanyen el nom de **Javier Velasco Arias**, que ha mort aquest dilluns a l’edat de 62 anys. Ell mateix es qualificava **al seu perfil** de Twitter com un “apassionat de la Bíblia”. El funeral s’ha celebrat aquest dimarts a la parròquia de Santa Maria Magdalena d’Esplugues de Llobregat, presidit pel bisbe de Sant Feliu, **Agustí Cortés**.

Originari de Medina del Campo, Velasco residia a Barcelona des del 1967. Llicenciat en Teologia, especialitat de Bíblia, per la Facultat de Teologia de Catalunya, també era professor de Sagrada Escripura a l’Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB).

La seva passió per la Paraula el va dur a impulsar, junt amb d’altres biblistes, iniciatives com l’**Escola d’Animació Bíblica de Barcelona**, nascuda l’any 2004 i que té la seu a la parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona. La iniciativa, que aplega actualment un gran nombre de grups repartits per diverses parròquies, compta amb grups bíblics a la llibreria Paulines de Barcelona i a parròquies de la ciutat, així com grups a Esplugues, Sabadell, Sant Vicenç dels Horts, Pallegà o Badalona.

Velasco era responsable del departament d’Animació Bíblica de la Pastoral del Centre d’Estudis Pastorals, coordinador del seminari “Bíblia i Pastoral” de l’Associació Bíblica Espanyola (ABE), membre d’aquesta

associació i de l'Associació Bíblica de Catalunya. També coordinava el Secretariat d'Animació Bíblica de la Pastoral de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

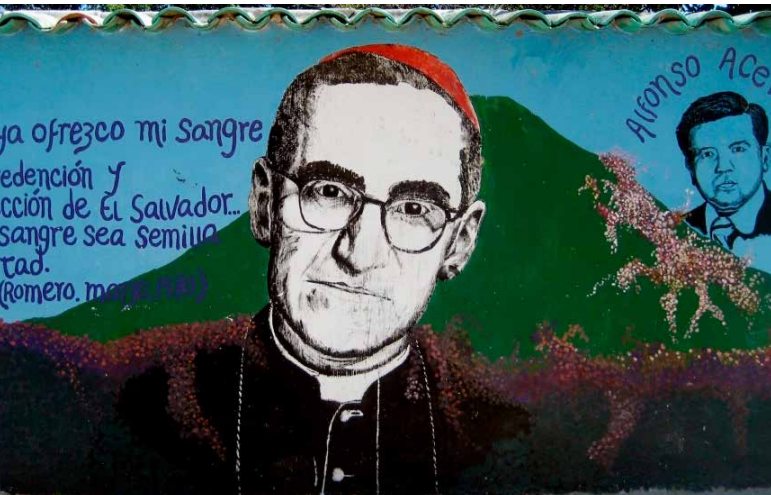
Autor de diverses publicacions bíbliques, entre les quals destaquen *La Bíblia compartida*, *Bíblia y Pastoral*, *El matrimonio en*

la comunidad paulina de Corinto, *El matrimonio i l'ús dels béns en la Bíblia*, *María, madre de Jesús*, així com nombrosos articles de temes bíblics en revistes especialitzades i a Internet.

Velasco, força actiu a xarxes socials i a Internet, comptava amb un **blog personal**

des de feia prop de deu anys, on divulgava la seva passió per la Bíblia amb comentaris setmanals de l'Evangeli dels diumenges i festivitats cristianes assenyalades.

GLÒRIA BARRETE -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Romero a Catalunya

'San Romero de América', com des de fa anys anomenen a qui va ser l'arquebisbe de San Salvador fins al seu assassinat l'any 1980, rep aquest diumenge 14 d'octubre oficialment aquest títol. Serà a la canonització conjunta amb Pau VI, els sacerdots italians **Francesco Spinelli** i **Vincenzo Romano**, la religiosa alemanya **Maria Caterina Kasper** i l'espanyola **Nazaria Ignacia March Mesa**. La canonització de Romero arriba després de la seva beatificació el maig de l'any 2015 a El Salvador.

Amb motiu de la canonització de **Oscar Romero** Catalunya Religió ha volgut conèixer quin és el llegat que queda del qui és ja sant a casa nostra a través dels comitès locals i d'una de les seves relíquies, exposada en una església cèntrica de Barcelona. Per fer-ho hem consultat al jesuïta **Francesc Xammar**, coneixedor dels comitès i impulsor del Comitè Oscar Ro-

mero a Tarragona fa algunes dècades, que ha viatjat fins al Vaticà amb un nombrós grup de catalans.

Actualment estan constituïts i actius tres Comitès Oscar Romero, el de Terrassa, el de Tarragona i està en camí de constituir-se el de Barcelona. Aquest darrer està encara en procés ja que només manquen "alguns tràmits burocràtics com l'aprovació d'Estatuts i algunes formalitats que estan en procés", explica Xammar.

Lamentablement fa anys havien hagut molts més Comitès Oscar Romero a Catalunya. A Lleida, per exemple, o el de Santa Maria de Montbui. Hi va haver un moment de crisi que va afectar a l'Església en general i a nivell de grups, moviments i associacions eclesials i en el cas dels Comitès els va afectar amb força i alguns d'aquests van desaparèixer.

Tot i així, Xammar recorda que a Girona on no hi ha encara cap Comitè Oscar Romero, per exemple, sí que s'han centrat molt en la publicació en català de l'Agenda Llatinoamericana en versió paper. No es pot considerar ben bé un Comitè; però sí que el rerefons del que fan està basat en l'espiritualitat d'Oscar Romero.

Els Comitès en funcionament donen sovint suport a projectes de desenvolupament comunitari, fan xerrades durant el curs escolars a instituts de secundària, elaboren projectes de cooperació internacional amb convenis d'institucions locals, o tenen projectes de beques d'estudis a Amèrica Central. Organitzen també viatges solidaris a Amèrica Llatina i jornades de reflexió sobre temes específics.

Relíquia a Barcelona

El que també hi ha a Catalunya d'Oscar Romero és una de les seves relíquies. Quan va morir, Óscar Romero va deixar impregnada la seva sang a la pàl·lia, la tela que cobreix el calze. Des de fa un parell d'anys aquesta

relíquia es troba exposada a la Parròquia de Santa Anna de Barcelona. La relíquia d'Óscar Romero va estar en poder del bisbe castrense d'El Salvador, que també va ser assassinat. Per tant, la pàl·lia ha pertangut a dos bisbes màrtirs.

L'avui bisbe auxiliar de San Salvador, Gregorio Rosa Chávez, va entregar el pali a **Enric Planas**, exdirector de la Filmoteca Vaticana, que va decidir donar-la a la Parròquia de Santa Anna. Allà ha quedat permanentment exposada junt amb una escultura en fang amb terra de diferents països llatinoamericans i que es va inaugurar a la beatificació de Romero per l'aleshores cardenal de Barcelona, Lluís Martínez Sistach.

"San Romero de América" va ser assassinat el 24 de març de 1980 mentre oficiava missa a la capella d'un hospital de San Salvador en els dies previs a l'inici del conflicte armat salvadoreny. Des del púlpit, Romero denunciava les injustícies i la repressió d'aleshores i defensava als desprotegits.

Romero a Catalunya

De Romero consta almenys una visita a Catalunya. El 1979 l'arquebisbe Romero va ser convidat a Catalunya per les Dominiques de l'Anunciata de Pare Coll. Algunes germanes encara recorden aquesta estada i conserven roba seva i també hi diverses fotografies de la seva estada a Gombren, lloc de naixement del sant, Vic i Montserrat.

Romero tenia una gran relació amb les Dominiques de centreamèrica i va confiar moltes vegades amb la congregació catalana. La visita a Catalunya va coincidir amb el viatge a Roma per assistir a la beatificació del **Pare Coll**. També tenia una estreta relació amb els Missioners Claretians, que dirigien el seminari diocesà en el qual va formar-se el futur màrtir. Per això, també Romero també va guardar un especial record de la seva visita a Vic i a la tomba del pare Claret.

Barcelona refunda l'Acció Catòlica General

Per primera vegada el Moviment Cristià de Joves (MCJ) i el Moviment Cristià d'Adults (MCA) convoquen una trobada de manera conjunta. Sota el títol 'Sortim i caminem junts', aquest diumenge tindrà lloc la primera trobada d'Acció Catòlica General a Barcelona a la Parròquia de Sant Pau del Camp. "Creiem que treballar junts és el que té més sentit perquè l'itinerari cristià dura tota la vida", explica Àngels Carrió, presidenta del Moviment Cristià de Joves. El vincle parroquial que defineix el moviment també els marca la pauta: "A la parròquia s'hi troben totes les generacions i volem que el moviment sigui aquesta comunitat".

LAURA MOR/ACG | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Omella al Sínode: "doneu llibertat als joves"

El cardenal arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, assenyala tres punts sobre els treballs que s'estan duent a terme a les reunions del Sínode de Bisbes sobre els joves. Entre ells, va destacar la presència i la proximitat del papa Francesc. També va parlar de la importància de la coherència i de com Jesús, sempre "convocava i convidava", però deixava triar amb llibertat. "No hem arribat a la conclusions, és aviat, però alguns puntets voldria assenyalar, molt senzills": així respon el cardenal Joan Josep Omella, en ser interpel·lat sobre el desenvolupament dels treballs en el Sínode dels bisbes d'aquest 2018.

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Santuari de Gallifa torna a donar veu a mossèn Dalmau

Sempre va apostar pel laïcat i per les comunitats cristianes de base. Ara que Josep Dalmau no hi és, els responsables del Santuari Ecològic del Castell de Gallifa han de demostrar que el projecte té recorregut més enllà del capellà resistent que el va aixecar. Aquest dissabte, durant el tradicional Aplec del Santuari i coincidint amb el 92è aniversari del seu naixement, seran enterrades les cendres de mossèn Dalmau. Serà un espai per recordar i per agrair tota una trajectòria de compromís, però també per recordar als congregats l'encàrrec del projecte que tenen entre mans.

LAURA MOR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Jesuïtes, 50 anys al barri de Bellvitge

Aquest curs se celebra el 50è aniversari de la presència de la Companyia de Jesús al barri de Bellvitge de L'Hospitalet de Llobregat. El 1968 un grup de jesuïtes junt amb un grup de joves i diverses religioses es van instal·lar al barri de Bellvitge i van començar a implicar-se en la vida del barri, treballant i convivint amb els veïns, promovent iniciatives socio-educatives, treballant en la construcció i compromesos amb les persones més desfavorides, etc. Feia només quatre anys que s'havia iniciat la construcció del polígon de Bellvitge i els primers blocs d'habitatges, per acollir les persones que venien a buscar feina a les fàbriques del cinturó industrial de Barcelona.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Reflexió a Roma sobre formació lasal·liana

Aquest dimarts han continuat els treballs a la I AMEL de la RELEM (Région Lasallienne Européenne-Méditerranéenne) que s'està celebrant a Roma. Els assembleïstes s'han reunit a primera hora del matí per compartir un temps d'oració en silenci abans de començar el treball previst per a les sessions. La meditació ha tractat sobre dos temes: com Sant Joan Baptista De La Salle convidava a les seves meditacions a veure Jesús "sota els pobres parracs dels nens que han d'instruir", i la reflexió sobre un passatge de l'Evangeli en què se'ns recorda que per arribar al Regne del cel l'important no és ser el més gran, sinó arribar a ser petit com un nen.

LA SALLE | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Vida Religiosa reitera el suport a la renovació del papa Francesc

Aquest dimecres s'ha celebrat a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona la 79a Assemblea General de la Unió de Religiosos de Catalunya, l'entitat que agrupa les congregacions i instituts de vida religiosa que treballen a Catalunya. El discurs d'inici de l'Assemblea ha servit per reiterar el suport al papa Francesc que ja va expressar la Junta de l'URC en una nota el passat 5 de setembre. El president de l'URC, el claretià Màxim Muñoz, ha denunciat "les crítiques i moltes resistències" que han de superar "les profundes reformes que està portant a terme el papa Francesc".

URC | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

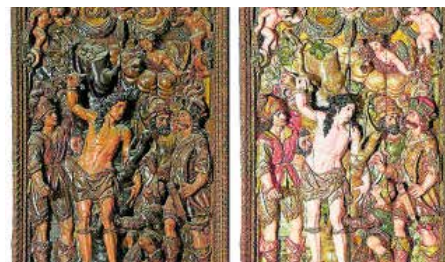
**Pau VI i Romero ja són sants:
"fora riqueses i poder"**

Dg, 14/10/2018 | Vatican Insider

**Sant Esteve de Banyoles acollirà
les dues figures de l'arqueta
robades per Erik el Belga**

Dm, 16/10/2018 | La Llança

**El Museu d'Art de Girona
presenta el 'Retaule de Sant
Sebastià' amb els colors originals**

Dc, 17/10/2018 | Diari de Girona

**L'hospital de Sant Andreu de
Manresa diu adéu a les últimes
paüles**

Dc, 17/10/2018 | Regió 7

**El Vaticà llança la seva pròpia
acceleradora de 'startups'**

Dc, 17/10/2018 | El País

**L'ofrena de Quim Torra (a Suïssa)
al cardenal català que va plantar
Franco**

Dij, 18/10/2018 | El Nacional

**La Sagrada Família accepta
contribuir a millorar l'entorn**

Dv, 19/10/2018 | Ara.cat

**"Acabin ja amb l'esclavitud de
nenes nigerianes a Barcelona"**

Dv, 19/10/2018 | La Vanguardia

Dilluns 22 d'octubre

- **El llegat de Gaudí. Seminari de Patrimoni Sacre.** Amb Carles Freixes i Javier Muriel. 18 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona. Presentació de 'Lo que no se da se pierde'. 19 h. Organitzat per Plataforma editorial a la Casa del Llibre. Barcelona.

Dimarts 23 d'octubre

- **Déu és fidel al seu poble.** Curs bíblic fins al 20 de novembre. De 17:30 h a 19 h. Organitza Escola d'Animació Bíblica de Barcelona a la Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Barcelona.
- **Pensar amb Raimon Panikkar per Ignasi Moreta.** 19 h. Cotxeres del Palau Robert. Barcelona.
- **Pregària, Música i Silenci.** De 19 a 20 h. Caputxins de Sarrià. Barcelona.
- **Llibre de Rut amb Andreu Trilla.** 20 h. Locals parroquials de Santa Maria d'Igualada.

Dimecres 24 d'octubre

- **Taller amb 'La gota d'aigua', segons Raimon Panikkar.** 17:30 h. Biblioteca d'Arbúcies. Arbúcies.
- **Raimon Panikkar: Sensibilitat ecosòfica (cosmos)** amb Jordi Pigem i Josep Maria Mallarach. 19 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Eucaristia pels fruits del Sínode.** 20 h. Organitza Delegació de joventut de l'arquebisbat de Barcelona. Catedral de Barcelona.

Dijous 25 d'octubre

- **La vida de les estrelles.** 18:30 h. Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona. Barcelona.
- **La veritat en el món actual, amb Albert Llorca.** 19 h. Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona.
- **Ecosofia: l'aportació de Raimon Panikkar, per Jordi Pigem.** 19 h. Organitza Ateneu Barcelonès. Sala Bohigas. Ateneu Barcelonès. Barcelona.
- **Conferència solidària a la**

Sagrada Família. 21 h. Cripta de la Basílica de la Sagrada Família. Barcelona.

Divendres 26 d'octubre

- **Silenci i Paraula, amb David Loy.** Fins diumenge 28 d'octubre. Organitza Uniterra. Campus Can Bordoï. Sant Antoni de Vilamajor.
- **Musicoteràpia sufí i xamànica.** Divendres 26 i dissabte 27 d'octubre. 19 h a 22 h. Organitza la Fundació Josep M. Fericgla. Interpreta Ángel Halim Martínez Ramos. Campus Can Benet Vives. Tordera.
- **Raimon Panikkar per mestres.** de 9:30 h a 14 h. Organitza el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya amb Jordi Pigem i Agustí Panikkar. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.
- **Exposició 'Diàlegs amb el misteri'.** 19 h. Organitza el Museu d'Història de Girona, Ajuntament de Girona. Refugi antiaeri del jardí de la Infància. Girona.

Dissabte 27 d'octubre

- **Visita a la Torre Bellesguard d'Antoni Gaudí.** 10:30 h. Organitza Amics els Àngels. Torre Bellesguard. Barcelona.
- **Agraïment als consiliaris amics.** 15 h fins diumenge 28 d'octubre 16 h. Comunitat de Betània. Casa d'Espiritualitat. Cornellà de Llobregat.

Diumenge 28 d'octubre

- **Curs d'Immersió Ignasiana en castellà (6a edició).** Fins dilluns 10 de desembre. Amb Carles Marcet sj. Cova de Sant Ignasi, Manresa.
- **Eucaristia del Consell de l'Acció Catòlica.** 19 h. Organitza Moviments d'Acció Catòlica. Parròquia de Santa Madrona. Barcelona.

#Fotonotícia: la parròquia salesiana de Ciutat Meridiana acull un rodatge cinematogràfic ow.ly/8dlk30meZ2M

10:01 - 16 d'oct. de 2018

Docents de **@EscolesFEDAC** reflexionem sobre la importància del silenci per aconseguir una mirada q ens faci veure amb nitidesa el q és essencial **#ATURA'TI** **#avuidemà** **#Gombrèn**

8:10 - 18 d'oct. de 2018

This is how the **#URL** "castellers" (human tower group) have welcomed the attendants to the **#EUAFundingForum**. Sharing Catalan traditions to all **@EngrescatsURL**

11:35 - 17 d'oct. de 2018

Ahir ens vam reunir l'equip d'educadors de La Masia del Barça i de l'Escolania, per parlar dels nostres projectes educatius. La música i el futbol tenen més valors en comú dels que sembla... **@FCBarcelona_cat**

0:24 - 18 d'oct. de 2018

Diversos membres de la campanya **#StopTNCimpunity**, entre ells Justícia i Pau, s'han reunit amb un delegat de la Santa Seu a la Comissió de DH de les NU per sumar recolçaments perquè el Tractat Vinculant sigui una eina eficaç contra la impunitat de les transnacionals.

7:16 - 17 d'oct. de 2018

.@Pontifex: "Obre el teu cor i deixa que la gràcia del Senyor hi entri. La salvació és un do, no pas una forma exterior de mostrar-se" **#SantaMarta**

11:55 - 16 d'oct. de 2018

Vaig dir a la Bíblia: "Parla'm de Déu!" i la Bíblia s'ofegà de tant parlar-ne. Vaig dir a Jesús: "Parla'm de Déu!" i Jesús resà el Parnostre. Vaig dir a Déu: "Parla'm de Déu!" i Déu em va dir: "Et parlaré de tu. P. Miquel Estradé pregaria.cat/oracions-dinte...

4:01 - 19 d'oct. de 2018

Avui som a l'Astaldi Kongresua **@AstaldiK** - 1. Nazioarteko astaldi heritzaik kongresua - "1r Congrés internacional d'educació en el temps de lleure" a Barakaldo que compta amb una ponència sobre lleure i inclusió social de la professora de la Facultat **#SócSocial** **@uramonlull**

5:03 - 19 d'oct. de 2018

Preparant el **#MaristCamp** del **#FòrumProvincialMarista** del 25 de novembre a **@mogentlinars**. Us hi podeu inscriure a la web maristes.cat. Compartim vida! No hi falteu! **#trobadamarista** bit.ly/2P83CSe

7:58 - 19 d'oct. de 2018

Resum en paper de la setmana. Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat
Catalunya Religió és una iniciativa de l'Associació Cercle d'Estudis Conciliars

Director: Jordi Llisterra i Boix.

Junta directiva: Eduard Ibañez, Carles Armengol, Manel Manonelles.

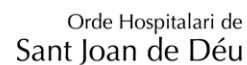
Redacció: Joan B. Galí, Laura Mor Iriarte i Glòria Barrete Vélez.

Consell de Redacció: Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Alba Sabaté.

Adreça: Carrer dels Lledó 11, 08002 de Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

